

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2025-10-02 – 2026-10-01:

Bäsna förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling?	3
Främja, förebygga och åtgärda:	3
Enhetens vision, ansvar samt delaktighet:	4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	4
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:.....	4
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling:	5
sammanställningar:.....	6
Främjande insatser:	6
Förebyggande åtgärder:.....	7
Prioriterade mål detta läsår:.....	9
Till dig som förälder:	9
Till dig som barn/elev:.....	10
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet:	10
Begrepp:.....	10
Diskrimineringsgrunderna:	11

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen¹ och Diskrimineringslagen², ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara "levande" i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbets sätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbets sätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever betar sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

---

¹ [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#) Främst kap 6.

² [Diskrimineringslag \(2008:567\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

ENHETENS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: Bäsna förskola skall vara en plats där alla ska känna sig trygga och bli accepterad för den man är. Inget barn ska behöva bli utsatt för trakasserier och/eller kränkande behandling på förskolan.

Verksamheter som omfattas av planen: Alla avdelningar på Bäsna förskola omfattas av denna plan. Det innebär att Smörblomman, Vitsippan och Blåklockan har en gemensam plan.

Ansvariga för planen: Rektor tillsammans med samtliga pedagoger.

Personalens delaktighet: All personal har möjlighet att lämna synpunkter på planen och är delaktiga vid utformningen.

Förankring av planen: Personalen ansvarar för att förankra planen hos barn och vårdnadshavare. Barn: Utifrån barnens ålder och mognadsnivå lyfts olika delar från planen mot diskriminering och kränkande behandling tillsammans med barnen. Vi håller planen levande genom att pedagogerna är lyhörda för barnens tankar och handlingar och diskuterar och analyserar de situationer som uppstår i vardagen. Vårdnadshavare: Vi informerar vårdnadshavarna om planen samt att den finns tillgänglig i entrén, på kommunens hemsida samt i V-klass

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#). (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

UTREDA OCH DOKUMENTERA: Vi pratar med alla inblandade, alla får komma till tals. Vi dokumenterar i KB-Process (Intranät) **1.** Vad hände **2.** Vilka var inblandade **3.** Var skedde händelsen (ute eller inne? Andra omständigheter?) **4.** När skedde händelsen (vilken tid på dagen, vilken aktivitet) **5.** Ansvarig personal för dokumentationen (den personal som upptäcker händelsen) Vid akut situation kontaktas berörda vårdnadshavare och rektor. En anmälan om kränkande behandling görs digitalt i KB-process. · Arbetslaget är särskilt uppmärksam på de inblandade barnen och på PUT-tiden sammanställer vi observationer och planerar den dagliga verksamheten för att undvika att händelsen upprepas. (bilaga 1 och 2) · Om arbetslaget upplever att stöd behövs för framtagande av Handlingsplan för arbetslaget (bilaga 1 och 2) kontaktas specialpedagog. · Rektor är ytterst ansvarig och kontaktar huvudman om problem kvarstår.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Blåklockan

Vi har lagt stort fokus på arbetet med att skapa en trygg barngrupp där det finns förståelse för att alla är olika och alla har olika behov. Vi har uppmuntrat till att se varandras styrkor och be varandra om hjälp. Vi pedagoger har varit viktiga förebilder i vårt arbete med värdegrunden där vår gemensamma barnsyn varit en förutsättning för en bra grund. För att ge barnen de bästa förutsättningar att se varandra och stötta varandra har vi arbetat mycket i små grupper. Under läsåret har vi arbetat med temat Vem ser Dim? och inom detta tema arbetat mycket med värdegrunden, främst genom dramatisering. Mycket tid har också lagts på leken så att barnen fått möjlighet att skapa en positiv syn på varandra och träna på de relationer och problem som kan uppstå. Vi pedagoger har behövt tänka på hur vi placerar oss på gården och även när det inte känts tryggt på toaletten så har en vuxen behövts som vakt. Sammantaget detta har vi kunnat se en positiv förändring i barngruppen där en trygghet hos barnen byggts upp och skapat en mer inkluderande miljö. Även vårdnadshavare har påpekat att de sett en skillnad hos barngruppen beträffande detta. Material vi använt oss av under året och som fungerat bra är Kompisböckerna, Djuren på Djuris, Rocka Sockorna och Dim. Rapport vid kränkande eller diskriminerande behandling mot ett barn har rapporterats genom KB-process.

Vitsippan

Vi är fortsatt närvarande pedagoger i barngruppen. Vid innevistelse finns vi närvarande vid toalettbesök, hallen och i andra väntsituationer med även i leken. Vid utevistelse finns vi där barnen är. Gården är stor, vilket gör att vi måste vara uppmärksamma på vart barnen är och vilka lekar som leks. Genom att vi har funnits närvarande i barnens lek har kränkningar minskats. Vårt arbete med värdegrundsarbetet har medfört ett bättre klimat kring hur man är gentemot varandra, hur en bra kompis är och vad man gör ifall något inte känns bra, vilket tidigare ibland har utmynnats i slag/sparkar/ ord. Detta arbete följer med denna termin också. För att synliggöra olikheter har vi arbetat med rocka sockorna, djuren på djuris och kompisböckerna. Vi har arbetat i smågrupper vilket har möjliggjort att alla barnen givits talutrymme, där vi har haft olika diskussioner relaterade till

värdegrundsarbetet. Genom att vi presenterar dagen med bildstöd varje morgon upplever vi att barnen har mer koll på vad som händer vilket i sin tur leder till mindre upplevt kränkningar. Vi har också under föregående termin varit väldigt "styrda" och barnen har fått välja på valtavlans, det har inte varit så mycket "fri lek" då vi upplevde att det var där många av kränkningarna kom. Viste alla vad dem skulle göra blev det en lugn stund för oss alla. På avdelningsmöten och PUT har vi haft återkommande diskussioner kring barngruppen och vårt förhållningssätt relaterat till olika situationer. Vi har dock inte pratat kring olika fiktiva "case". Vi har rapporterat in flerat händelser med diskriminerade behandling gentemot barn och oss pedagoger.

Smörblomman

Smörblomman har arbetat tematiskt med boken Vem ser Dim? Där temat visat olika känslor och dilemman som synliggjort och belyst vår värdegrund, hur vi är mot varandra. Pedagogerna har varit nära barnen för att kunna stötta barnen i deras kommunikation och uppmuntrat till positiva förhållningssätt. Vi pedagoger i arbetslaget har haft återkommande diskussioner och reflektioner kring tex. Barnsyn, bemötande, kommunikationsvägar och tillvägagångssätt för att främja detta. Pedagogerna har lagt stort fokus på att vara närvarande med barnen för att kunna stötta i känslor och kommunikation. Rapporten vid kränkande eller diskriminerande behandling mot barn har rapporterats via KB-process.

SAMMANSTÄLLNINGAR:

Då jag är nygammal som rektor för Bäsna förskola från hösten 2025 så har jag tyvärr inte tillgång till vårens anmälningar. Det var dock en orolig vår 2025 då flera händelser skedde. Under hösten 2025 är det ett bättre läge och vi ser ett lugnare läge på förskolan.

FRÄMJANDE INSATSER:

Blåklockan

Pedagogerna arbetar utifrån ett gemensamt förhållningssätt och en samstämd barnsyn som grundas på värdegrunden i läroplanen. Nytt för detta läsår är att det nu finns en period i början av varje läsår som kallas trygghet och introduktionsperiod. Detta möjliggör att sätta extra stort fokus på att bygga upp en trygghet i barngruppen och att skapa goda relationer både mellan barn-barn men även barn-pedagog och pedagog-vårdnadshavare. Att investera i goda relationer i början av läsåret är något vi funnit avgörande för att skapa den trygghet och tillit som är avgörande för att få en bra utbildning. Under denna period satsar vi även mycket på att barnen ska känna trygghet i rutiner och vardagssituationer. Övergångar och förändringar kan vara oros- och stressfyllda för barn och vi är därför medvetna om behovet av förberedande och tydlighet samt närvarande pedagoger i dessa situationer. Vi kommer även fortsättningsvis arbeta i mindre grupper för att ge barnen gott om talutrymme och där kan vi reflektera över situationer som kan uppstå på förskolan. Vi kan hjälpa barnen att sätta ord eller tecken på känslor och på så sätt stärka barnen att lösa konflikter på egen hand. Barnens ord och känslor ska tas på största allvar. Med hjälp av lek och drama skapar vi goda förutsättningar att barngruppen stärks i värdegrundsarbetet. Vi vill skapa ett inkluderande klimat där vi värnar om varandra, både stora och små. Pedagogerna är uppmärksamma på kränkningar som kan förekomma i den fria leken såsom blickar och sårande ord. Dessutom är vi medvetna om att den nya förskolans miljö, så väl inne som ute, kräver aktiva pedagoger som är närvarande för att minimera risken för diskriminering eller kränkande behandling.

Vitsippan

Under den här terminen har vi börjat med en trygghets och introduktionsperiod. Genom den har vi fått möjlighet att lägga stor vikt vid att bygga upp och stärka gruppen. Den har gett möjlighet att skapa goda relationer mellan alla barn, pedagoger och vårdnadshavare vilket i sin tur leder till att alla känner sig trygga. Under den här perioden smälades vid ett ämne "färgmonstret" som beskriver olika känslor. Det blev ett naturligt sätt att prata om hur vi alla vill ha det på vitsippan. Vi har också genom "färgmonstret" jobbat med gruppstärkande aktiviteter i mindre grupper. Något vi kommer fortsätta med då vi märkt att det ger stor inverkan på barnen. Det blir en tryggare miljö där alla kan få ta den platsen dem vill ta. Det ger också möjlighet att vi personal kan vara mer "härvarande" i barnens lek och på så sätt minska risken att kränkningar sker. Vi har märkt att det är när barnen inte vet vad de ska göra som kränkningar lättare förekommer. Vi vuxna är medvetna om att vi är förebilder för barnen så det är viktigt att vi bemöter varandra på ett korrekt och respektfullt sätt. Då vi arbetar med mindre grupper givs alla barnen möjlighet att uttrycka sina tankar och idéer. Där barnen får möjlighet att reflektera kring olika uppstå situationer eller fiktiva. Vi arbetar med ett tydligt förhållningsätt där vi lär barnen vad som är rätt och fel. Vi vuxna arbetar efter tydliga ramar så barnen känner igen sig oavsett vilken vuxen som är nära. Det gör vi genom att vi använder oss mycket av tydliggörande pedagogik, med bildstöd där vi visar upp dagen, där vi gör samma sak varje dag. Vi äter frukost, vi har undervisning inne/ ute i mindre grupper, vi har samling äter lunch osv. Vi har även våran valtavl som används under många tillfällen på en dag. Barnen är också medvetna om dem inte riktigt vet vad dem ska göra kan dem gå till den och göra ett val. Något som vi ser är en trygghet för alla barn.

Smörblomman

I trygghets- och observationsperioden har vi sett gruppens utmaningar som vi genom tematiskt arbete i sagornas värld planerat att väva in tillsammans med de prioriterade målen. Vi börjar med projekt kring boken; Igelkotten klarar sig själv, där de olika karaktärerna har olika fokusområden. Tex. Igelkotten behöver hjälp att vara en bra kompis, Rävnen har fokus på rörelse och Ormen har fokus på språkutveckling.

Pedagogerna agerar som goda förebilder genemot varandra och barnen. Pedagogerna är delaktiga och närvarande och planerar för hur fördelar oss både inom- och utomhus för att minimera diskriminering och kränkande behandling.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

KARTLÄGGNING:

- Pedagogerna på respektive avdelning går igenom förskolans inom- och utomhusmiljö för att fastställa platser där ökad risk för kränkningar kan förekomma.
- Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med lämning och hämtning, samt vid utvecklingssamtal (1gång/termin), där fortlöpande dialog förs om barnets trivsel på förskolan.
- Pedagogerna observerar barngrupperna samt miljön för samtal på PUT-tiden.

Smörblomman: I de nya lokalerna har vi en god överblick i vad som sker och kan vara närvarande. Vi kan stänga dörrarna till de mindre rummen när vi inte har möjlighet att vara närvarande och på så

sätt undvika kränkande behandling och diskriminering sker i de andra rummen. Det kan bli en konflikt och leda till kränkande behandling när vi inte är närvarande. Hallen och toaletterummet är de rum där vi behöver vara extra observanta för kränkande- och diskriminerande behandling. Hallen har en mindre yta där vi behöver dela upp barngruppen och ha en god planering för att undvika situationer som kan leda till konflikter och toaletterummet vistas ibland flera barn från olika avdelningar och konflikter samt situationer kan uppstå där barn känner sig otrygga. Det är därför viktigt att vi tillsammans mellan avdelningarna är närvarande för att undvika dessa situationer.

Blålockan: Vi har en god överblick över avdelningens rum. Även om en del barn gärna leker med stängd dörr i rummet för rollekar, har vi möjlighet att se dem genom fönstret på dörren. Flytten till den nya förskolan innebär också en del utmaningar som vi pedagoger behöver uppmärksamma. Vi äter tillsammans med Vitsippan i matsalen där balansgången kan vara svår mellan att låta barnen klara av saker själva och att vara med för att undvika eventuella konflikter och kränkningar. En annan utmaning finns i av och påklädningsituationerna där vi ska förflytta oss mellan två hallar. Här är det viktigt med god planering hos oss pedagoger så vi vet hur vi ska fördela oss. En möjlighet som barnen numera har är att de har stora möjligheter att röra sig mellan olika avdelningar och rum. Det är därför viktigt att vi tillsammans på avdelningen sitter ner och diskuterar och kommer fram till hur barnen ska göra om och när de vill gå till torget eller en annan avdelning.

Vitsippan: I och med den nya flytten så upplever vi har en god överblick i alla rum. Då vi har många barn som ibland vill vara själva med någon kompis har vi ofta dörrarna stängda men i och med att det är fönster på dörren kan vi ha koll utan att behöva ”störa” leken. Vi har inte riktigt kommit in i alla rutiner som har uppkommit genom flytten till den nya förskolan. Utan det är många situationer där vi behöver hitta rutiner för att det ska bli så bra för alla.

Gemensam gård: Den nya gården är indelad i två; Lilla gården och Stora gården. Alla tre avdelningar nyttjar dessa gårdar, även om yngrebarnsavdelningen oftare vistas på den mindre gården och äldre barnsavdelningarna mer på den större. Gemensamt för de båda är att de gränsar med staket till skolgården. Här måste vi pedagoger vara uppmärksamma då det ofta står barn och pratar över staketen mellan gårdarna. Vi arbetar aktivt, både personal på skolan och förskolan, att försöka avleda barnen med andra aktiviteter. Förhoppningsvis är detta något som kommer att avta med tiden. Det finns också förråd på båda gårdarna och om barn befinner sig i dessa behöver vi pedagoger vara observanta så det inte uppstår kränkningar eller konflikter där. På den stora gården finns flera undanskymda platser och det är viktigt att vi pedagoger tänker på hur vi placerar oss vid utevistelse för att vara stöd och trygghet för barnen.

Enl. skollagens 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	Åtgärder/insatser	Ansvarig	Datum när arbetet påbörjas	Datum när arbetet avslutas
Skapa en gemensam trygghet över förskolan	Använda torget som gemensam samlingsplats. Alla pedagoger lägger stor vikt att lära känna alla barn för att skapa trygghet och relationer.	Alla pedagoger	2025-10-02	2026-10-01
Trygghetsvandring	Vi går gemensamt trygghetsvandring ute på gårdarna och genom förskolan. Samt observationer av pedagoger.	Respektive avdelning och dess pedagoger.	2025-11-17 I samband med barnkonventionens dag. 2025-03-16 I samband med arbete med allas lika värde (Internationella Downs syndrom dagen).	2025-11-21 2025-03-20
Vi diskuterar och analyserar planen löpande på APT.	Vi lyfter planen vid APT i november och sedan utifrån behov	Rektor	10 november 2025	

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Blåklockan Vi är måna om att skapa goda relationer mellan förskolan och hemmet så att vårdnadshavare känner sig trygga i att prata med vårdnadshavare om det som berör deras barn. Vi är också tydliga med att de gärna kan kontakta oss via telefon om det inte passar vid lämning eller hämtning. Utöver den dagliga kontakten erbjuder vi också utvecklingssamtal och vårdnadshavarmöte där vi har möjlighet att lyssna ta tillvara på deras tankar och åsikter.

Vitsippan Den dagliga kontakten med vårdnadshavare anser vi vara väldigt viktig för den skapar en bra relation med förskolan för vårdnadshavare. Vi uppmuntrar att de ska komma och prata med oss om de är något de funderar över stort som smått. Vid efterfrågan är de välkomna in att vara med en dag hos oss. Vi har också utvecklingssamtal och vårdnadshavarmöten där vi lyssnar och tar med oss vårdnadshavarnas idéer och åsikter.

Smörblomman Genom utvecklingssamtal, daglig kommunikation, Möte för vårdnadshavare, samt Vklass håller vi Planen mot diskriminering och kränkande behandling levande. Vi är alltid lyhörda för barnens och vårdnadshavarnas åsikter, synpunkter och idéer. Vi är öppna och tillmötesgående för alla infallsvinklar och tar dessa på största allvar

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.³

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

---

³ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: ⁴

---

⁴ [Diskrimineringsombudsmannen | DO](#) 2023-06-27